

עמוד הבית < מאמרים < חוק ומשפט

חוק ומשפט

קריטריונים להכרה בתכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך

עו"ד יפתח אבן-טל

15/05/2011

מגמה ברורה בחקיקה היא הטלת אחריות אישית על דירקטורים ונושאי משרה בעבירות שבוצעו על ידי התאגיד ועובדיו. כך, כללי האכיפה המנהלית החדשים של הרשות לניירות ערך ("הרשות") קובעים אחריות אישית גבוהה של נושאי משרה בתחום זה, ורבים מלקוחותינו פנו אלינו, כמי שעוסקים בגיבוש תכניות אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך ובתחום ההגבלים העסקיים, זאת על ידי בחינת אופן פעילות התאגיד ומאפייניו הייחודיים, בבקשה להבהרות בנושא תכנית אכיפה פנימית כתופת נגד מפני אחריות אישית זו. אמות המידה אשר הוצגו על ידי הרשות בחודש אפריל, 2011, מסייעות להבין מתי תכיר הרשות בתכנית אכיפה פנים תאגידית.

תכנית אכיפה פנימית היא מנגנון וולנטארי, אותו מאמץ ומיישם תאגיד באופן שוטף כדי לוודא ציות של התאגיד ושל היחידים בו להוראות דיני ניירות ערך. משמעה של תכנית אכיפה יעילה, המקנה הגנה או התחשבות בקיומה, היא כי התאגיד מחויב למנוע הפרות חוק ולטפל בהפרות ובמפרים באמצעים מתאימים, והרשות עשויה להימנע מנקיטת אמצעי אכיפה מנהליים או פליליים כנגד התאגיד ונושאי המשרה בו, במידה ובמסגרתה של תכנית אכיפה פנימית נקבע מערך תמריצים של יחידים בתאגיד, אשר יש בהם כדי להפחית את הסיכון להפרות בתחום דיני ניירות ערך.

אמות המידה אשר יבחנו על ידי הרשות בבואה לדון ולהחליט אם קיימת בתאגיד תכנית אכיפה יעילה, המשתלבת במשטר חברות תקין, מורכבות ממספר שלבים. בשלב הראשון, על דירקטוריון התאגיד, המשמש כגורם האחראי לוודא שהתאגיד יגבש, יאמץ ויישם תכנית אכיפה פנימית, לוודא כי התכנית נותנת מענה לסיכונים האפשריים להפרת דיני ניירות ערך, בהתחשב בסביבת פעילותו והשוק בו הוא פועל, וכן במבנה הארגוני שלו, וזאת בהתבסס על ניסיון תאגידים בתחום, הנחיות הרשות ולקחים מכשלים שאירעו בעבר – קרי, על הדירקטוריון להתייעץ עם מומחים בתחום התאגידים וניירות הערך כדי לגבש תוכנית כאמור. בשלב השני, על התאגיד לגבש נוהל פנימי המתאים למבנה החברה ולמאפייניה הייחודיים, ובייחוד לטיבם, סוגם ודרגתם של הסיכונים בתחום דיני ניירות ערך אשר אליהם הוא חשוף. כך, נהלים אלו נועדו להסדיר את הנושאים הרלוונטיים לתאגיד בתחום דיני ניירות ערך, כפי שהעלו היועצים במשפטיים בתהליך איתור הסיכונים בתאגיד, ויעסקו בין היתר, בהסדרת תפקידי הדירקטוריון, ההנהלה, הממונה על האכיפה הפנימית בתאגיד, סמכויותיו ודרכי פעילותו, וכן את הביקורת על ביצוע התכנית והטיפול בכשלים ובהפרות. בנוסף, נהלים אלה נועדו למנוע שימוש במידע פנים ועבירות תרמית ומניפולציה, וכן להבטיח כי דיווח שוטף, מדויק ומלא ימסר לרשות ולציבור.

בהמשך, על התאגיד לנקוט צעדים להבטיח כי נותני שירותים חיצוניים, כמו גם השחקנים הפנימיים בתאגיד - כבעלי השליטה, נושאי המשרה והעובדים - יכירו את התכנית ויהיו מחויבים לה, לרבות בעיגון התכנית בהסכמי ספקים, תקנון המשמעת או הסכמי ההעסקה. עוד, יש לפקח על הפעלת התכנית ולבדוק תקופתית אם יש לעדכנה ולהתאימה לשינויים הפנימיים והחיצוניים לתאגיד.

חשוב לחזור ולהדגיש, כי תכנית אכיפה שאינה מקצועית, תפורה היטב למידות התאגיד ונאכפת ומעודכנת באופן שוטף בהתאם ליעוץ משפטי של מומחים בתחום לא תשיג את מטרתה, לא בהיבט של מניעת עבירות לא בהיבט של הגנה מפני אחריות אישית של דירקטורים ונושאי משרה.

הכותב הוא עורך דין במחלקת הליטיגציה המסחרית של משרד אפיק תורג'מן ומתמקד בתחום התאגידים וניירות הערך. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

מחפש קורס מסחר יומי בבורסה?